

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 5. aprila 1930.

Štev. 14.

Naš državni proračun za leto 1930/31.

V »Službenih novinah« objavljeni proračun za proračunsko dobo od 1. aprila 1930 do 31. marca 1931 izkazuje 13.348 milijonov dinarjev državnih potrebščin v skupnem proračunu in je ta vsota s skupnimi državnimi dohodki popolnoma krita ter uravnotežena.

Iz obširnega ekspozija g. finančnega ministra, dr. Švrljuge posnemamo sledeče, zanimive obrazložitve:

Državni proračun je sestavljen po sistemu moderne državne uprave ločeno v proračun splošne državne uprave in v proračun državnih podjetij.

Proračun dohodkov sestavljata sledeči dve vsoti v milijonih dinarjev:

splošna državna uprava	8.071
dohodki iz državnih podjetij	5.277

Skupni dohodki 13.348

Izdatke pa sestavljata sledeči dve vsoti v milijonih dinarjev:

splošna državna uprava	8.535
izdatki državni podjetij	4.813

Skupni izdatki 13.348

Proračun je sicer na videz znatno večji od starega proračuna za leto 1929/30, ki je izkazoval predvideno 12.460 milijonov dinarjev, a je bil sestavljen tako optimistično, da se je med letom moralo dovoliti naknadnih 540 milijonov kredita, ki so seveda vsled napačne kalkulacije pri sestavi proračuna padli na breme države,

niso pa imeli v proračunu predvidene kritja. Dejanska razlika povišanja bi znašala tedaj samo 348 milijonov dinarjev. Upoštevati pa moramo pri tem tudi dejstvo, da je sedanjji proračun moral deloma kriti lantsko leto dovoljene izredne kredite, izven preniko sestavljenega proračuna v omenjenem znesku 540 milijonov dinarjev, kar znači, da je vključ zvišani številki letošnji proračun pravzaprav za 202 milijona dinarjev nižji od lantskega.

Finančni minister je v svojem ekspoziju poudaril načelo, da se je pri sestavi proračuna oziral na resne potrebe države ter ga predložil brez kakih potrebnih olupšav na realni podlagi, zasledujoč pri tem edini cilj: povečanje aktivnega življenja države, izražene v zvišanju dohodkov gospodarskih podjetij. Zato je skoraj cela — navidezna razlika zvišanega proračuna izkazana že skoraj v investicijah za državna podjetja za katera je predvideno letos 295 milijonov dinarjev več izdatkov kot lani. Gotovo je, da bodo te investicije povišale tudi dohodke državnih podjetij in dale državi možnost, da postopoma razbremenjuje davčne dolžnosti državljanov.

Povišanje državnega proračuna je tedaj logična posledica pozitivne razvoja državnega in gospodarskega življenja, kar je mogoče doseči samo z investicijami, ker je dosedanja praksa stacioniranih proračunov, ki so

se navadno morali povišati z izrednimi krediti, bila na eni strani samo pesek v oči, povzročila pa je stagnacijo v vseh panogah državnega gospodarskega življenja.

Finančni minister je napovedal tudi zakonsko stabilizacijo dinarja, deloma v zvezi z novim investicijskim posojilom, katerega namen bo poleg stabilizacije tudi pospešitev gospodarske izpopolnitve države.

Državni dohodki so proračunani na posamezne resore takole:

neposredni davki splošni	1.630.000.000
posebni davki	281.000.000
dolgovani davki	100.000.000
trošarina	903.000.000
takse	1.245.200.000
carine	1.546.362.000
monopoli (viški dohodkov)	1.816.500.000
vojna odškodnina Nemčije	426.086.000
razni dohodki	85.343.000
Skupni dohodki drž. uprave	8.071.492.000
Dohodki državnih podjetij	5.276.521.160
Skupaj	13.348.013.160

Izdatki pa so po posameznih resorih proračunani na sledeče vsote:

vrhovna drž. uprava	332.16.7032
pokojnine in invalidnine	1.100.000.000
državni dolgovi	1.016.044.244
pravda	466.511.906
prosveta	872.166.734
zunanje	159.511.470
notranje	671.930.746
finance	411.285.636
vojska in mornarica	2.522.888.333
zgradbe	398.690.069
promet	109.302.895
poljedelstvo	102.850.656
trgovina	72.902.879
socijalna politika	243.408.873
rezervni krediti	74.000.000
Skupni izdatki drž. uprave	8.534.561.553
Izdatki državnih podjetij	4.813.451.607
Skupaj	13.348.013.160

Ker vsebujejo državni izdatki tudi postavko »rezervni krediti« v znesku 74 milijonov dinarjev, sklepamo, da je proračun za to vsoto takorekoč aktiven, in se bodo naknadne, nepredvidene potrebe krile eventuelno iz tega presežka.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Kakor že omenjeno, je ob različnem prometu potreba ustanoviti poleg teh računov še druge račune. Knjižbe v P. N. izvršujemo po istem principu, da pri blagajniškem prometu vpišemo za podatki vplačila ali izplačila znak računa, na katerega se sprejeti, ali izplačani znesek nanaša ter vsoto knjižimo v odgovarjajoči denarni stolpec, t. j. prejemke v prvega (debet blagajne), izdatke pa v drugega (kredit blagajne).

Tudi za knjižbe izvenblagajniškega prometa v P. N. najdete v dosedanjih primerih dovolj vzorcev za knjiženje, katerega princip je ta, da knjižimo pod prejemke z zabeležbo odgovarjajočega znaka vedno tisti račun, za katerega smo nekaj prejeli, bodisi v denarju ali v kaki drugi vrednosti in ga hočemo odobriti; med izdatke pa z značko odgovarjajoče račune tiste vsote, ki smo jih izplačali v gotovini ali drugih vrednotah, s čemer ta račun obremenimo. Obremenitve vseh

poedinih računov so tedaj razbremenitve blagajne, in so obratno razbremenitve raznih računov vedno obremenitve računa blagajne.

Sledeči primer knjiženja posameznih slučajev v P. N. naj ponazori knjižbe same na podlagi že ustanovljene otvoritvene bilance. Zneski so visoki, ker naj služijo obenem v nekaj slučajih kot promet poslovne dobe za knjižbe v glavno knjigo ina sestavo poslovne bilance.

Kakor že ugotovljeno, nam služi P. N. obenem tudi za blagajniško knjigo, in smo v otvoritveni bilanci izkazali blagajniški saldo z zneskom Din 2500—, zato prenesemo to vsoto, k jo je blagajna prejela iz starega računa na novi račun in z njo otvorimo poslovne knjižbe v P. N.

Datum	Tek. št.	Predmet	Znak	Debet (Prejemki)		Kredit (Izdatki)	
1930							
1. I.		Prenos blagajniškega salda	—	2.500	—		
3. I.	1	Jelačin Ivan — za račun z dne 2. I.	U	215.000	—		
"	2	Razno špecerijsko blago (Jelačin)	B			215.000	—
"	3	Dnevno skupilo v detajlu	B	82.000	—		
"	4	Kolinski tovarni — nakazilo ½ položnice	U			70.000	—
4. I.	5	I. I. (naš dolžnik) v gotovini na račun	O	75.000	—		
"	6	Kreditni banki — nakazilo	Z			80.000	—
"	7	Dnevno skupilo v detajlu	B	70.000	—		
5. I.	8	Nakup hiše št.	P			60.000	—
"	9	I. I. 2 (naš dolžnik) za 10 voz drv	O	2.000	—		
"	10	10 voz drv (od I. I. 2)	R			2.000	—
"	11	Dnevno skupilo v detajlu	B	75.000	—		
6. I.	12	R. Miklauc — za račun manuf. (5. I.)	U	105.000	—		
"	13	Manufaktura (R. Miklauc 5. I.)	B			105.000	—
"	14	Dnevno skupilo v detajlu	B	120.000	—		
7. I.	15	Velepražarna «Proja» (nakazilo ½ Kranjske hranilnice)	U			80.000	—
"	16	Kranjska hranilnica (za nakazilo tv. «Proja»)	Z	80.000	—		
"	17	I. I. 3 (naš odjemalec) za razno blago	O			25.000	—
"	18	Razno blago (prodano I. I. 3 na kredit)	B	25.000	—		
"	19	Jelačin Ivan (nakazilo po položnici)	U			200.000	—
"	20	Plače nastavljenecem za januar (glasom seznama)	R			12.000	—
"	21	1 pisalni stroj (The Rex Komp v gotovini)	I			6.000	—
"	22	Voznina za špecerijo (Jelačin)	S			2.000	—
9. I.	23	Kreditna banka (na eskomptu akcepta od I. I. 3 per 7. III.)	Z			24.500	—
"	24	Eskomptni stroški akcepta per 7. III. od I. I. 3 (Kreditna banka)	R			200	—
"	25	I. I. 3 — za eskomptirani akcept per 7. III.	O	25.000	—		
"	26	Dnevno skupilo v detajlu	B	50.000	—		
31. I.		Gotovina v blagajni (saldo)				44.500	—
				926.500	—	926.500	—
1. II.		Prenos blagajniškega salda		44.500	—		

Pojasnilo vpisov:

T. št. 1 in 2: Od tvrdke Jelačin smo prejeli na kredit špecerijsko blago v vrednosti 215.000 Din, ter smo tvrdko pod t. št. 1 za ta znesek priznali in pod št. 2 račun blaga za protivrednost obremenili.

T. št. 3 je dnevno skupilo v gotovini v detajlni prodaji in smo po zaključku poslovnega dneva vpisali med prejemke celo inkasirano vsoto ter s tem priznali za 82.000 Din račun blaga. Ker ni nobenega protipisa med izdatki smo s tem istočasno obremenili za to vsoto račun blagajne.

T. št. 4 je naše nakazilo v gotovini Kolinski tovarni, kateri dolgujemo na blagu še izpred sestave otvoritvene bilance. Račun dobaviteljev je s tem vpi-

som obremenjen, razbremenjena pa blagajna (ker ni protipostavke med prejemki).

T. št. 5: Naš odjemalec I. I. (dolžnik izpred sestave otvoritvene bilance) je plačal 75.000 Din na račun svojega dolga v gotovini, vsled česar smo ga za to vsoto med prejemki priznali. Obremenjena je blagajna.

T. št. 6: Kreditni banki smo nakazali na naš račun 80.000 Din v gotovini, jo za ta znesek obremenili (in priznali s tem avtomatično račun blagajne).

T. št. 7: Dnevno skupilo kot t. št. 3.

T. št. 8: Kupili smo hišo, jo plačali takoj v gotovini in obremenili račun nepremičnega inventarja (posesti) v dobro računa blagajne.

T. št. 9 in 10: Naš dolžnik I. I. 2 nam

je na račun svojega dolga dobavil 10 voz drv, za kar smo ga kot odjemalca pod t. št. 9 priznali, obremenili pa smo za isto vsoto račun režije (kurjava) pod št. 10.

T. št. 11 je dnevno skupilo kot sta bili št. 3 in 7.

T. št. 12 in 13: Tvrdba Miklauc nam je dobavila razno manufakturno blago na kredit. Ista knjižba kot t. št. 1 in 2 z različno imena tvrdke ina zneska.

T. št. 14 je zopet dnevno skupilo.

T. št. 15 in 16: Tvrdbi »Proja«, ki je naš dobavitelj in upnik izpred sestave otvoritvene bilance smo potom naloga plačali iz našega računa pri Kranjski hranilnici znesek 80.000 Din ter smo račun tv. »Proja« pod t. št. 15 obremenili in razbremenili račun denarnih zavodov pod t. št. 16.

T. št. 17 in 18: Našemu odjemalcu I. I. 3 smo prodali več blaga za vrednost 25.000 Din na kredit, pokrit z menico, zapadlo 7. marca ter smo ga kot odjemalca pod t. št. 17 obremenili, razbremenili pa smo pod t. št. 18 račun blaga. Menico smo poslali Kreditni banki v eskompt, ker rabimo gotovino. — (Glej t. št. 23, 24 in 25!)

T. št. 19 je nakazilo v gotovini našemu dobavitelju. Obremenjen račun dobaviteljev (dobropis blagajne).

T. št. 20 je izplačilo plač našim nastav-

ljencem na breme računa režije ter na korist blagajne.

T. št. 21: Nakup pisalnega stroja v gotovini na breme premičnega inventarja ter na korist blagajne.

T. št. 22 je blagajniško izplačilo voznine na breme računa blagovnih stroškov.

T. št. 23, 24 in 25 (glej t. št. 17 in 18): Naš odjemalec I. I. 3 nam je za kritje svojega dolga dal menico, ki zapade čez tri mesece, t. j. 7. marca. Menico nam je Kreditna banka eskomptirala, t. j. pripisala jo je v dobro našemu računu po odbitku stroškov in obresti. Mi smo pod t. št. 23 banko za čisto vsoto 24.800 Din obremenili, pod t. št. 24 smo za menične obresti in stroške (200 Din) obremenili račun režije in celotno vsoto (25.000 Din) dobropisali našemu odjemalcu pod t. št. 25.

T. št. 26 je zopet dnevno skupilo.

To so glavni primeri knjižb v P. N.

Ob sklepu vsakega meseca napravimo mesečni zaključek na ta način, da seštejemo vse vsote prejemkov in vse vsote izdatkov. Razlika, za katero so prejemki večji od izdatkov, nam prikazuje blagajniško stanje. V našem slučaju:

Prejemki	Din 926.500
Izdatki	Din 882.000

Blagajniško stanje Din 44.500

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Splošne dolžnosti davkoplačevalca v II. četrtletju 1930.

I. Družbeni davek. Podjetja, ki javno polagajo račune, predlože prijave za leto 1930 do konca meseca maja t. l., a najkasneje v 15 dneh po glavnem zboru, na katerem so bili odobreni računi.

II. Uslužbenki davek. Delodajalci, ki ne zaposlujejo preko 20 uslužbencev, plačujejo davek v davčnih znamkah, katere nalepljajo v davčne knjižice ob vsakem izplačilu. Gospodarji, ki nimajo pravice plačevati tega davka z davčnimi znamkami, odpremiijo od uslužbenca pobrane zneske najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca.

III. Davek na poslovni promet. — Davkoplačevalci, ki vodijo knjigo

opravljenega prometa, so dolžni odpremiti davek za I. četrtletje 1930 do dne 30. aprila 1930.

IV. Dospelost neposrednih davkov. Neposredni davki za II. četrtletje 1930 dospo v plačilo dne 1. aprila 1930, plačati pa se morajo najkasneje do dne 15. maja 1930. — Dokler se ne izvrši nova odmera za leto 1930, se plačuje davek po predpisu iz leta 1929.

V. Takso na kupone, dividende in tantieme (pripombe 5. k tar. post. 10) v iznosu 1% je plačati v 15 dneh po odobritvi bilance.

VI. Drugi obrok dopolnilne prenosne takse za leto 1930 je plačati od dne 1. do dne 15. aprila t. l.

Gospodarske beležke.

Februarski izvoz.

Naš izvoz v februarju je nasproti pretečenim mesecem zopet nazadoval ter izkazuje skupno težino 341.280 ton v vrednosti 480·8 milijonov dinarjev. Lanski februarski izvoz pa je bil zaradi hude zime in z njo vezanih prometnih ovir še slabjši ter je izkazoval vrednost 385 milijonov dinarjev; tedaj je letošnji februarski izvoz vzlic nazadovanju nasproti zadnjim mesecem še za 95·8 milijonov boljši od lanskega.

V prvih dveh mesecih letos znaša skupna vrednost izvoza 1097 milijonov dinarjev, lani samo 810·8 milijonov in je letošnji izvoz za vrednost 286·2 višji v prvih dveh mesecih.

Glavni predmeti našega izvoza v februarju so bili: koruza 40·3 milij. Din), konoplja (8·4), konji (5·2), goveda (25·4), svinje (17·4), meso sveže (16·8), jajca (39·8), sirove kože (5·3), divje kože (4·4), gradbeni les (81·3), drva (4·1), hrastovi pragovi (9·3), izdelki iz lesa (6·4), ekstrakti za strojenje (8·2), cement 14·7, baker 50·0), izkoprnine (32·0). Napram prejšnjim mesecem opažamo nazadovanje izvoza v gradbenem lesu, drveh, v žitu in mesu.

Zvišana uvozna carina na kavo in čaj.

Kralj je podpisal zakon, s katerim se zvišuje uvozna carina na surovo kavo od 80 na 140 zlatih dinarjev za 100 kg, tako da znaša carina na kg surove kave sedaj 15·40 Din. Pražena in zmleta kava se bo carinila sedaj po 200 zlatih dinarjev za 100 kg (prej 180 zlatih dinarjev), ali po 22 Din za kg.

Uvozna carina za čaj, ki je prej znašala 120 zlatih dinarjev po minimalni in 150 zlatih dinarjev po maksimalni tarifi za 100 kg, je zvišana na 240 zlatih dinarjev od 100 kg, ali 26·40 Din za kg.

Zvišanje uvozne carine bo podražilo surovo kavo za 6·60 Din, zmeleto in praženo kavo za 2·20 Din, čaj pa za 13·20 dinarjev pri kilogramu.

Povišanje uvozne carine na kavo in čaj je v proračunu za l. 1930/31 predvideno in so iz tega vira zvišani carinski dohodki za približno 90 milijonov dinarjev.

Trgovci in osebe, ki se bavijo s prometom kave in čaja, morajo svoje zaloge po stanju dne 1. aprila prijaviti najkasneje do 8. t. m. najbližjemu oddelku finančne kontrole, ako presegajo 5 kg kave ali 1 kg čaja, ker se bo to blago naknadno ocarinilo.

Prijavi so obvezana tudi prevozna podjetja (železnice, pošte etc.), ki so prejele kavo ali čaj na odpravo pred 1. aprilom in jo še niso izročile naslovniku.

Prijavnice je izročiti v treh izvodih in bo potreba doplačati dodatek na carino za blago na skladišču v roku treh dni. Organi finančne kontrole imajo pravico prepričati se o pravilnosti prijave, pregledati skladišče in pretehtati zalogo.

Statistika našega združništva.

Po statističnem poročilu Glavne združne zveze v Beogradu imamo v Jugoslaviji 4308 različnih zadrug, ki so včlanjene v 36 različnih združnih zvezah, od katerih ima 23 revizijsko pravico.

Po vrstah poslov se delijo zadruge v sledeče skupine: 2476 kreditnih, 979 konzumnih in nabavljalnih, 323 poljedelskih, 105 mlekarskih, 60 obrtnih in delavskih, 58 živinorejskih in pašniških, 50 gradbenih, 44 električnih, 36 ribarskih, 34 strojnih, 30 zdravstvenih, 38 vinarjskih, 15 oljarskih in 70 raznih zadrug, ki imajo skupno 501.850 članov.

V teh številkah pa niso vštete gospo-

Priporočite. prosim,

svojim odjemalcem

prijubljene

MAGGI-jeve

izdelke za juhe.

**Lahka prodaja!
Dober zaslužek!**

darsko-kreditne zadruge v Hrvatski in obrtne zadruge v Srbiji ter invalidske zadruge, katerih je okoli 1500 s 50.000 člani, kar bi povišalo skupno število jugoslovenskih zadrug na približno 6000 s 550.000 člani.

Kontrola kreditov in prodajnih pogojev v veletrgovini s kratkim, pletenim in galanterijskim blagom.

Sekcija veletrgovcev s kratkim, pletenim in galanterijskim blagom je na svoji zadnji seji dne 24. marca v Zagrebu sklenila poleg poziva industriji, naj vrši svoje posle s trgovci samo preko njih, uvesti tudi kontrolo nad krediti in prodajnimi pogoji trgovcem, češ, da se iz poročil informacijskih pisarn ne more dognati pravo gospodarsko stanje veletrgovčevih odjemalcev, ker se lahko trgovec v istem hipu s kreditnimi nabavami zadolži na več strani.

Prezadolževanju trgovcev nameravajo veletrgovci storiti konec na ta način, da napravijo kontrolni seznam dolžnikov pri savezu trgovcev, kamor naj veletrgovci vedno sporočajo stanje svojih dolžnikov.

Dosedanja praksa tega načina je pokazala, da je to postopanje trgovini bolj škodljivo kot koristno, ker izravnave dolga upnik mnogokrat namenoma ali slučajno ne prijavi in s tem škoduje kreditnemu ugledu trgovca, ki je lahko v kontrolnem seznamu vsled površnosti veletrgovca, ali pa iz drugih vzrokov preobremenjen, med tem, ko je svoje obveznosti napram dobavitelju že davno izravnal.

Dvcmimo, da bi se ta — že mnogokrat zavožena — praksa sedaj obnesla ter koristila trgovini.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico, PROJA!*

Kretanje carin in carinskih tarif.

Zelo zanimiva je naslednja primerjava o prejetih carinah v naši državi ter o njenem razmerju nasproti vrednosti uvoženega in izvoženega blaga (zabeležbe zneskov v milijonih dinarjev, v oklepaju odstotek skupne vrednosti uvoza ali izvoza):

	Od uvoza:	Od izvoza:
1919	68·7 (2·3)	20·9 (3·04)
1920	160·1 (4·61)	165·4 (12·52)
1921	427·1 (10·63)	172·3 (7)
1922	760·5 (11·8)	123·5 (3·35)
1923	1.079·1 (12·98)	353·1 (4·38)
1924	1.150·4 (14)	215·5 (2·25)
1925	1.581·4 (18·06)	178·3 (2)
1926	1.656·5 (21·7)	47·7 (0·6)
1927	1.623·9 (22·28)	33 (0·51)
1928	1.597·5 (20·38)	27·5 (0·42)
1929	1.504·3 (19·8)	14·2 (0·17)

Ti podatki nam pokazujejo da je uvozna carina do leta 1927 v odstotkih vrednosti uvoženega blaga stalno naraščala in dosegla tedaj 22·28% skupne vrednosti uvoženega blaga. V zadnjih dveh letih pa se je zopet znižala na 19·8 skupne vrednosti.

Izvozna carina pa, ki je predstavljala občutno oviro našemu izvozu, je bila najvišja leta 1920, ko je izkazovala 12·52% vrednosti izvoženega blaga, je v stalnem padanju in se je lani skrčila na neznamen del odstotka 0·17.

Skupne ubrane carine pa pokazujejo od leta 1919 naprej sledeče vsote v milijonih dinarjev: 89·6, 325·5, 599·4, 884, 1.432·6, 1.366, 1.759·7, 1.704·1, 1.656·8, 1.624·9 in lansko leto 1.518·5.

Najvišja carina je bila izkazana leta 1925, ko je bilo tudi izvozno blago obteženo še z 2% skupne vrednosti, od tedaj pa je skupno pobrana carina v stalnem nazadovanju.

Poštni promet malih paketov.

V smislu sklepa mednarodne poštne konvencije stopi s 1. julijem tudi pri nas uvedba prometa z malimi poštnimi paketi, ki se bodo dostavljali na dom.

Teža teh paketov ne bo smela presežati 1 kg in ne sme biti po obliki do 45 cm dolga, 20 cm široka in 10 cm visoka. Tuljci smejo biti do 45 cm dolgi in ne nad 15 cm v premeru.

Paketi se ne bodo smeli pečatiti. Pisem ni dovoljeno prilagati, pač pa račun in seznam blaga. Osnovna pristojbina bo znašala 6 Din do 50 gramov in po 1·50 Din za vsakih načetih 50 gramov.

ERJAVEC FRANC
trgovina usnja
Ljubljana, Stari trg št. 11 a

Važna izprememba v določbah za trošarine proste vinske kleti.

Kralj je podpisal zakon o izvoznih premijah na vino, o katerem smo že poročali ter se zvišuje izvozna premija za hl od 40 na 100 Din, ako znaša izvoz najmanj 50 hl. Poleg tega pa je uvedena še nova premija na izvoz čistega, nerazredčenega in nesladkanega mošta v znesku 50 Din od hl.

Obenem pa je izdana naredba, ki ukinja staro določilo, da se smeje dovoljevati trošarine prosta, privatna vinska skladišča le onim vinotrzcem, ki plačajo letno najmanj 100.000 Din trošariné za vino. Trošarine prosto klet bo odslej zamogel imeti vsak vinski trgovec in gostilničar, ne glede na višino plačane trošarine, kar bo marsikomu omogočilo imeti večjo vinsko rezervo na skladišču.

Smolarstvo.

Naše ministrstvo za šume in rude se je obrnilo na razne gospodarske korporacije za nasvet in mišljenje, kako bi se zamoglo v naših borovih gozdovih pričeti z dviganjem izkoriščanja potom pridobivanja smole.

Kako važno je to vprašanje, nam pojasnjuje dejstvo da uvozimo letno za približno 15 milijonov dinarjev terpeninovega olja in okoli 8 milijonov dinarjev kalofonije, kar bi odpadlo, ako bi se posrečilo razviti smolarstvo doma. Obenem pa so domnevno naši borovi gozdovi dovolj bogati, da bi zamogli smolo celo izvažati, in za naše gospodarstvo bi bil pridobljen nov vir dohodkov.

Doslej smo bili navezani na uvoz terpeninovega olja in kalofonije največ iz Avstrije, ki nam je prodajala rusko blago. Od istega ruskega blaga je odvisna tudi Čehoslovaška, Rumunija in Bolgarija, ker ima Avstrija z Rusijo pogodbo za letno nabavo 2000 ton terpeninovega olja po 103 dolarje za tono in monopol dobave ruskega terpeninovega olja za omenjene države.

Načrt novega obrtnega zakona.

Gospodarskim zbornicam v državi je predložen načrt novega obrtnega zakona, o katerem se morajo izjaviti do 28. tega meseca.

Zakon deli obrtna podjetja v tri vrste:

1. svobodne, 2. na usposobljenost vezane in koncesionirane obrti ter na industrijska podjetja z več kot 20 delavci.

Za trgovce in obrtnike je obvezno učlanjenje pri strokovnih (gremijem podobnih) organizacijah po mestih, odnosno srezih, za industrijce, denarne in zavarovalne zavode, spediterje, carinske posrednike, gostilničarje, trgovske poštike, komisijonarje in prevoznike pa po banovinah. Zveze teh organizacij so predvidene le kot fakultativne združitve. Za ustanovitev take organizacije (gremija) zadostuje, če 20 trgovcev ali obrtnikov iz istega sreza ali če 10 industrijskih podjetij, denarnih zavodov itd. iz iste obvine izrazi pristojni zbornici željo za ustanovitev organizacije. Obstoječe organizacije lahko ostanejo, vendar se morajo v gotovi dobi prilagoditi novim predpisom. Dovoljene pa so tudi prostovoljne organizacije.

Obvezna je tudi ustanovitev strokovno-nadaljevalnih šol v občinah, ki imajo nad 50 vajencev.

Znižana carinska tarifa za modro galico.

»Saobračajni vestnik« priobčuje vozarinsko olajšavo za modro galico iz tovarne v Subotici, ki se bo za množine od 5000 kg naprej zaračunala po tarifni postavki št. 11.

Uvozna carina na modro galico je znižana pri 100 kg od 12 na 9 zlatih dinarjev, tedaj za 33 para pri kilogramu. Znižanje pa ostane predhodno v veljavi samo do 30. junija t. l.

Mednarodni promet z nakaznicami in povzetnimi pošiljkami otvorjen.

Za naše trgovske kroge je zelo važna uvedba prometa s povzetnimi pošiljkami in denarnimi nakaznicami z inozemstvom, ki je za sedaj od 1. aprila naprej dovoljena v poštnem prometu z Francijo, Čehoslovaško, Avstrijo in Nemčijo.

Na eno mednarodno nakaznico je mogoče poslati zneske do 3000 Din. Preračunavanje se vrši po borznem tečaju. Nakazilna pristojbina znaša poleg 1% ažiije še do 100 Din 3 Din, od 100—200 Din 3-50 Din, od 200—300 Din 4 Din, od 300—400 Din 4-50 Din, od 400—500

Din 5 Din in za vsakih nadaljnih 100 Din ali del te vsote še po 50 par.

Priporočene pisemsko-povzetne pošiljke so dovoljene do zneska 3000 Din ter so poleg gornjih nakazilnih pristojbin in 4 Din za priporočnino podvržene še ½ % povzetni pristojbini.

Od paketov se poleg povzetne in nakazilne pristojbine plača še poštnina po teži.

Umetna svila.

Statistični podatki uvoza pokazujejo hitro in znatno naraščanje porabe umetne svile pri nas, ki vedno bolj izpodriva pravo svilo in tudi druge tkanine. Do čim smo leta 1924 uvozili komaj 12 ton umetne svile v vrednosti 21 milijona dinarjev, je v sledečih letih uvoz svile naraščal tako, da je zaporedoma od leta 1925 izkazoval sledeče množine v tonah: 59, 141, 292, 382 in lansko leto že dosegel 607,2 ton v vrednosti 45 milijonov dinarjev.

Cena umetne svile je od leta 1925 padla od 175 Din za kg na 74 Din in je njena pocenitev eden glavnih vzrokov naraščajočega uvoza.

Novi razstavniki prostori na ljubljanskem velesejmu.

Ker primanjkuje razstavnega prostora se je odločila velesejmska uprava, da zgradi dvoje novih razstavnih poslopij in sicer na vsako stran ceste, ki pelje od glavnega vhoda proti čehoslovaškemu paviljonu po eno. Ena teh razstavnih zgradb je namenjena naši tekstilni industriji, ki se bo predvidoma udeležila jubiljnega velesejma v večjem obsegu.

Bakreni in cinkovi rudniki v Trepči.

Odkar je pričela angleška družba s pravicami za ksploatacijo bogatih bakrenih in cinkovih rudnikov v Trepči (to je 9 km od Kosovske Mitrovice), čuti gospodarsko izboljšanje vse prebivalstvo daleč naokoli. Še blagodejnejše pa se bo občutil vpliv, ko prične rudnik obratovati. V rudokopu so baje tudi velika ležišča čistega svinca. Družba je poleg velikih, modernih obratnih in stanovanjskih objektov zgradila tudi 9 km železnice in 9 km zračne železnice do Kosovske Mitrovice.

Pri raznih delih je doslej zaposlenih nad 2000 delavcev. To število pa se bo v kratkem še znatno pomnožilo.

Obratovanje rudnika bo poleg lokalnega blagostanja naravno vplivalo tudi na našo trgovino in zmanjšalo uvoz ter zvišalo izvoz, poleg tega pa izboljšalo finančno stanje državne blagajne.

Osrednji zavod za prodajo opija.

Južna Srbija ima ponekod pridelovanje opija kot glavni in edini gospodarski dohodek. Naš opij se je doslej prodajal v inozemstvo kot **grško blago**, ker je nekaj solunskih trgovcev imelo na našo opijsko trgovino pravcati monopol, kar je pridelovalcem občutno škodovalo. V krogih skopljanskih pridelovalcev in izvoznikov se je pokrenila akcija za ustanovitev omenjenega prodajnega zavoda, ki naj obvaruje našo produkcijo pred tujim izkoriščanjem. Letos pričakujejo rekordni pridelek 180.000 do 220.000 kg.

Nadaljevanje naših trgovinskih razgovorov z Avstrijo.

Trgovinski razgovori z Avstrijo (v zvezi z nameravanimi avstrijskimi agrarno-zaščitnimi carinami), ki so bili prekinjeni, se te dni zopet nadaljujejo in pride v kratkem do zaključka.

Tovarna za izdelavo spojenih desk.

Na Sušaku se je z glavnico treh milijonov dinarjev ustanovilo podjetje, ki se bo bavilo z izdelavo vezanih deščic (Sperrholz). Ker je tovarna prvo tovrstno podjetje v naši državi in potreba po vezanih deskah, zlasti v mizarstvu in avtomobilski industriji (karoserije itd.) velika, pomeni ustanovitev tega podjetja mnogo prihrankov na tem blagu, ki smo ga morali (iz našega lesa izdelanega) za drag denar uvažati iz inozemstva. Gotovo pa bo podjetje tudi znatno dvignilo vrednost našega izvoza, poleg tega, da najde pri njem zaposlitve mnogo domačih delavcev.

Naziv alkoholnih pijač.

V smislu naše trgovinske pogodbe s Francijo se od 15. novembra letos ne bodo več smele označevati alkoholne pijače (zlasti konjak in šampanjec) s takimi

nazivi, ki ne odgovarjajo krajevemu imenu izdelovanja.

Novi oddelki carinarnic

se ustanovijo na Podkorenskem Sedlu (območje carinarnice na Jesenicah) ter v Holmecu in na Viču (carinarnica Dravograd—Meža).

Povišanje poštnih pristojbin.

»Pošta« poroča, da bodo v najkrajšem času zvišane skoraj vse poštnje pristojbine in vrednotnice.

Nemčija kupi našo koruzo.

Po izjavi nemškega gospodarskega ministra Dietricha se hoče letos Nemčija obrniti za nakup koruze v Jugoslavijo in druge vzhodne države. Doslej je krila svoje potrebščine na koruzi v Južni Ameriki, od katere se misli odvrniti, ker je v svojem trgovanju z njo pasivna, zlasti, ker Južna Amerika kupuje svoje potrebščine v Severni Ameriki, namesto, da bi jih rekompensativno nabavljala v Nemčiji.

Konkurzi.

Ing. Vrečko Franc, elektrotehnično podjetje v Ljubljani, Rutarjeva ulica št. 7. Prvi zbor upnikov 11. aprila ob desetih (soba 140), oglasitveni rok

do 10. maja, ugotovitveni narok 16. maja pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Hubert Dasch, trgovec v Ptuju. Prvi zbor upnikov 12. aprila, priglasitveni rok za terjatve do 3. maja, ugotovitveni narok dne 10. maja pri okrajnem sodišču v Ptuju.

Martinovič Milan, zapuščina restavraterja v Rogaški Slatini. Prvi zbor upnikov 5. aprila, oglasitveni rok do 1. maja, ugotovitveni narok 10. maja pri okrožnem sodišču v Celju.

Likvidacije.

Nabavna centrala taninskih tovarn, d. z. o. z. v Celju, je prešla v likvidacijo zaradi sklepa občnega zbora. Upniki naj javijo terjatve likvidatorju dr. Milanu Korunu, odvetniku v Ljubljani.

Avto družba za Selško dolino, d. z. o. z. Upniki naj javijo terjatve likvidatorju g. Jožku Veber na Trati pri Škofji Loki.

Zadružna elektrarna v Razvanju, reg. zadr. z. o. z.

Odprava konkurza.

Ahačič Anton, trgovec v Trziču. Konkurs odpravljen, ker je vsa masa razdeljena.

Po širnem svetu.

Kvarnerska svobodna cona.

Dne 1. aprila se je izvršila napovedana proglasitev Reke in dela ozemlja do vključno Lovrane ob kvarnerskem zalivu za carinsko svobodno cono. Italija se je odločila na ta korak, da vsaj deloma očuva umirajočo Reko popolnega gospodarskega propada in s tem da prebivalstvu možnost cenejše (neocarinjene) nabave življenskih potrebščin ter da poživi zopet vsaj del reške trgovine.

Ta favorizacija Reke je zadela v tržarskih trgovskih krogih na znaten odpor, ker se Trst, ki sam prometno nazaduje, boji še občutnejše konkurence od strani nove svobodne carinske cone.

Odnosaji cone nasproti Jugoslaviji so isti, kot so bili pred proglasitvijo in bodo najbrže tudi ostali, ker dvomimo, da

bi naša država pristala na kake izjemne ugodnosti.

Da prepreči Italija možnost razvitja tihotapstva je del obmejnega ozemlja pri reški svobodni coni proglasila kot tolerančni carinski pas, iz katerega si bo smelo prebivalstvo v Reki nakupovati določene množine nezacarinjenih življenskih potrebščin.

Kako se bo svobodna cona obnesla, bo pokazala že bližnja bodočnost.

Nova vlada v Nemčiji.

Dne 27. marca je podala vlada kancelerja Müllerja predsedniku Hindenburgu ostavko, ker ni prodrla s svojim izpreminjevalnim predlogom o vprašanju brezposelnega zavarovanja.

Predsednik je demisijo sprejel ter po-

veril za sestavo nove vlade vodjo centruma Brüning-a, ki je sestavil vlado, naslanjajoč se na demokrate, bavarsko in nemško ljudsko stranko, gospodarsko stranko ter na krščansko-nacionalno delovno zvezo.

Ker nova vlada ne razpolaga z zadostno večino, (od 400 poslancev jih ima samo 193) ji prerokujejo kratkotrajno življenje. Širijo se celo resne govornice o predstojećem razpustu državnega zbora.

NB. Ob zaključku lista smo prejeli poročilo, da je odlok o razpustu zbornice že podpisan in v rokah državnega kancelerja.

Neuspeh madžarske vinske propagande v inozemstvu.

Da odpomore svojemu vinogradništvu in dvigne vinski izvoz, je Madžarska ustanovila v vseh večjih krajih srednje Evrope na državne stroške madžarske vinske kleti z namenom: širiti dober glas madžarskega vina. Te kleti po se so spremenile v navadne krčme in nima od njih madžarsko vinogradništvo nobenih koristi.

Japonski proračun za l. 1930/31

izkazuje 160 milijonov funtov (44 milijard dinarjev) izdatkov.

Konferenca za zvišanje cen srebra.

Na pobudo indijske vlade bo sklicana v kratkem konferenca vseh svetovnih producentov srebra, ki se bo bavila z vprašanjem, kako dvigniti neprestano padajoče cene.

Nazadovanje živinoreje v Rusiji.

Kolektivizacija kmečkih posestev v Rusiji ima poleg drugih slabih posledic tudi to, da živinoreja stalno nazaduje, ker kmetovalci mlado živino rajše zakoljejo kot bi jo gojili za državo. Od lanskega leta je živinoreja v Kavkazu nazadovala za 19%, nasproti predvojnemu stanju pa celo za 65%. Ista slika je tudi v vseh drugih sovjetskih pokrajinah.

Zvišanje uvozne carine na les v Bolgariji.

Uvozna carina na les se je v Bolgariji zvišala od 1500 na 2700 levov.

Polom največje bukovinske banke.

Kreditna banka za trgovino in industrijo v Črnovicah, ki je imela osnovno glavnico 150 milijonov lejev je ustavila izplačila. Ravnatelj banke se je pred 14 dnevi obesil. Prizadetih je okoli 1200 vlagateljev.

Rumunska trgovinska bilanca.

Prvotni, provizorični sezname rumunske zunanje trgovine za leto 1929 so pokazovali, da je rumunska zunanja trgovina za okoli 900 milijonov lejev pasivna. Sedanji statistični podatki pa izkazujejo v zunanji trgovini celo za 800 milijonov lejev prebitka.

Rusija izvažata žito.

Po poročilih iz Amsterdama pričakujejo tam, da dospe tekom meseca še okoli 70 ladij, natovorjenih z ruskim žitom. V Reval prispe dnevno do 80 vagonov žita iz Rusije, in so tamošnji elevatorji tako prenapolnjeni, da morajo žito nameščati v privatna skladišča.

Ruska agentura »Hljebeksport«-a v Amsterdamu je nastavila tako nizke cene, da je hipoma osvojila holandski žitni trg. Mnoga žitna podjetja, ki so krila svoje potrebe v Kanadi, stoje pred polomom, ker so cene tako padle, da ne dosežajo niti njihovih nakupnih cen.

Fuzija treh velikih češkoslovaških bank.

Tri velike češkoslovaške banke so sklenile, da se združijo v eno samo bančno podjetje, ki bo imelo 235 milijonov Kč delniške glavnice in 176 milijonov Kč rezervnih fondov ter bo po delniški glavnici na prvem mestu, po stanju rezerv pa na tretjem mestu v Češkoslovaški.

V novo, skupno podjetje vstopijo sledeče banke: »Anglo-češkoslovaška banka« z glavnico 120 milijonov Kč in rezervami 88 milijonov Kč, »Praška kreditna banka« (glavnica 100, rezerve 67 milijonov Kč) in »Češka komercialna banka z glavnico 75 in rezervami 37 milijonov Kč.

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj		Prosti tečaj	
	Din		Din	
1 angleški funt	275.30		275.40	
1 ameriški dolar	56.60		56.50	
1 avstrijski šiling	8.—		7.98	
1 belga	7.90		7.89	
1 bolgarski lev	—41		—41	
1 češkoslov. krona	1.678		1.68	
1 francoski frank	2.222		2.22	
1 grška drahma	—735		—73	
1 hol. goldinar	22.71		22.71	
1 italijanska lira	2.965		2.96	
1 kanadski dolar	56.30		56.30	
1 madžarski pengő	9.90		9.89	
1 nemška marka	13.50		13.52	
1 poljski zlot	6.35		6.35	
1 rumunski lej	—3365		—34	
1 švicarski frank	10.959		10.96	
1 španska peseta	7.08		7.08	
1 turška lira zlata	27.04		27.—	
1 turški pijaster	—2666		—26	

Novi uradni kurzi pokazujejo, da se je dinar zopet mednarodno učvrstil.

Motvoz Grosuplje.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptno 415.5—415.7, za april 416 do 421, 7% Blairovo posojilo 86, 8% Blairovo posojilo 98, investicijsko posojilo 86, agrarne obveznice 54.50.

Vsi državni papirji so se ponovno okrepili in šli nekoliko navzgor, zlasti agrarne obveznice, pa tudi vojna škoda, ki je pretečeni teden nekoliko nazadovala.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 900—905, Kreditni zavod 165, Združene papirnice Vevče 132, Ruše 250 do 260, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8710—8775, Trboveljska premogokopna 467—475, Union 208.

Delnice »Praštedione«, ki so v pretečenem mesecu šle nekoliko navzdol, so se zopet popolnoma popravile. Ostali papirji so v splošnem trdni in kažejo celo tendenco navzgor.

Tržna poročila.

Drugi kožuhovinski sejem v Ljubljani.

Dne 25. in 26. marca se je vršila na ljubljanskem velesejmu druga dražba kož divjačine, ki je bila precej dobro založena. Kupcev je bilo malo in so se zanimali samo za prvovrstno blago, dočim je ostalo slabejše blago neprodano.

Cene so bile sledeče (v oklepaju cene predzadnje dražbe — 28. in 29. jan.):

kune zlatice	980—1130	Din (750—900)
kune belice	800—900	Din (700—800)
veverice zimске	4	Din (3—4)
lisice poljske	230—370	Din (300—350)
lisice gorske	350—510	Din (350—420)
jazbeci	52—78	Din (75—80)
dihurji	150—185	Din (150—180)
podlasice bele	50—56	Din (40—50)
podlasice rjave	7—8	Din
mačke domače	10	Din
mačke divje	160—170	Din (90—100)
vidre	850—900	Din (600—800)
volkovi	240—260	Din
srne	15	Din
zajci domači	2.8	Din
zajci divji	15.5—16.5	Din (13—15)

V splošnem so bile dosežene cene celo nekoliko ugodnejše kot januarske, vse-

kakor pa še vedno zadovoljive. Škoda samo, da je ostalo slabejše blago brez kupcev.

Padanje cene jaje.

V Dunavski banovini se prodajajo jajca po 56—62 Din za 100 kom.

Tržišče surovih kož.

Cene surovim kožam so do konca l. 1926 stalno nazadovale in so se leta 1927 nenadno dvignile zaradi ruskih in ameriških nakupov, od l. 1928 naprej pa so v vedno občutljivejšem nazadovanju. Na zagrebškem tržišču se prodajajo telečje kože po Din 24.50, dočim za goveje kože sploh ni povpraševanja.

Cene prašičev zopet padle.

Na zadnjem svinjskem sejmu v Križevcih dne 31. marca so cene svinjam padle za 1.50 Din pri kg žive tiže ter so se prodajale po Din 12.50 do 13.25. Prodanih je bilo 475 komadov (približno polovica od pripeljanih), večji del za Avstrijo.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI

dne 1. aprila 1930.

Govedina: V mesnicah po mestu: za 1 kg I. vrste 22, II. 20 Din; na trgu: govejega mesa I. 18 do 20, II. 16 do 18, III. 12 do 16, jezika 17 do 20, vampov 8 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 15 do 20, ledic 18 do 24, možganov 20 do 25, loja 5 do 12 Din.

Telutina: za 1 kg telečjega mesa I. 24 do 25, II. 20 do 22, jeter 25 do 30, pljuč 20 do 22 Din.

Svinjina: za 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 22 do 24, glave 8 do 10, parkljev 6, slanine trebušne 20, slanine ribe in sala 25, slanine domačih prašičev 21 do 22, slanine mešane 22 do 23, slanine na debelo 24, masti 28, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. 30, II. 25 do 28, prekajenih parkljev 8 do 10, prekajene glave 10 do 12, jezika 30 Din.

Drobnica: za 1 kg koštrunovega 14 do 15, jagnjetine 18 do 20 Din.

Konjsko meso: za 1 kg I. 8, II. 6 Din.

Klobase: za 1 kg krakovskih in debrecinskih 40, hrenovk 30 do 32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, svežih kranjskih 35, polprekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 50, prekajene slanine 28 dinarjev.

Perutnina: piščanec 25 do 30, kokoš 25 do 50, petelin 25 do 40, nepitana gos 70 do 80, domači zajec, manjši 8 do 15, večji 20 do 30 Din.

Ribe: za 1 kg krapa 25 do 30, ščuke 35 do 40, klina 20, mreje 15 do 20, pečenke 10 dinarjev.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2-50—3, 1 kg surovega masla 36 do 40, čajnega masla 44 do 56, masla 40 do 44, bohinskega sira 34 do 40, sirčka 8 do 10, eno jajce —75 do 1 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 18 do 22, novega vina 14 do 18, 1 čaša piva 3 do 3-50, 1 vrček piva 4-50 do 5, 1 steklenica piva 5-50 do 6 Din.

Kruh: za 1 kg belega 5, črnega in rženega 4-50 Din.

Sadje: za 1 kg luksuznih jabolk 12, jabolk I. 10, II. 8, III. 6, ena oranža 1 do 3, limona —50 do 1, 1 kg rožičev 8, fig 10, dateljnov 24 do 40, orehov 10 do 12, luščenih orehov 36 do 40, suhih češpelj 10, suhih hrušk 6 do 8 Din.

Špicerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 80 do 84, Santos 52 do 54, Rio 36 do 40, pražene kave I. 100 do 110, II. 80 do 90, III. 66 do 70, kristalnega belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 14, kavne primesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg soli debele 2-50, mlete 2-75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7-50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3-75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki: za 1 kg moke št. 0 na debelo 4-10 do 4-25, na drobno 4-50, št. 2 na debelo 3-55 do 3-75, na drobno 4-25, št. 4 na debelo 3-20 do 3-30, na drobno 4, št. 6 na drobno 3-75, kaše 5 do 6, ješprenja 6, ješprenjčka 10 do 12, otrobov 1-75 do 2, koruzne moke 3-50, koruznega zdroba 4 do 4-50, pšeničnega zdroba 5 do 6, ajdove moke I. 6 do 8, II. 6, ržene moke 4 Din.

Žito: za 100 kg pšenice 260 do 265, rži 230 do 235, ječmena 210 do 225, ovs 200 do 240, prosa 210 do 220, koruze 170 do 180, ajde 200 do 220, fižola ribničana 380, prepeličarja 460, graha 8 do 10, leče 10 Din.

Kurivo: 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 450, 1 kub. meter trdih drv 175, mehkih drv 90 Din.

Krma: za 100 kg sladkega sena 100, polsladkega sena 80 do 90, kislega sena 75, slame 50 do 75 Din.

Zelenjava in gobe: za 1 kg endivije 10, motovilca 14 do 15, radiša 7 do 8, poznega zelja 5 do 6, rdečega zelja 7 do 8, kislega zelja 3-50, ohrovta 5 do 6, karfijol 7 do 10, špinace 8 do 10, čebule 1-50 do 2, česna 10 do 12, krompirja 1 do 1-25, repe —25 do —50, kisle repe 2-50 do 3, korenja 2 do 4, peteršilja 3 do 4 Din.

Lesni trg.

Cene lesa v Solunu.

Po poročilu naše trgovske zbornice v Solunu, se dosežejo za naš les tam sledeče cene: drva za kurjavo 280 Din, oglje 1050 Din za 100 kg, doge $\frac{1}{2}$ 40 dinarjev za kom., borove gred 840—860 Din za m³, smrekovina 850—880 Din za m³ in bukovina 750—950 Din za m³.

Ofertalna prodaja lesa na panju.

V versko-zakladnih gozdovih v območju šumske uprave v Bohinjski Bistrici se odda:

4.969 m³ mehkega tehničnega lesa,
180 m³ (približno) mehkih drv,
18.910 m³ trdih drv in okoli
180 m³ smrekovega lubja.

Pejasnila in obrazci pri direkciji šum v Ljubljani in pri šumski upravi v Bohinjski Bistrici.

Ljubljanska lesna borza.

Stanje na ljubljanski lesni borzi še vedno mlačno, neizpremenjeno. Zaključki običajni za manjše množine.

Cene lesu franko nakladalna postaja se gibljejo v sledečih mejah:

Smreka—jelka za m³: hlodi I., II., monte od 200 do 240 Din, brzozavni drogovi od 240 do 260, bordonali merkantilni 320 do 340, trami merkantilni od 275 do 300, škorote, konične, od 16 cm naprej od 630 do 650, škorote, paralelne, od 16 cm naprej od 675 do 690, škorote, podmerne, do 15 cm od 500 do 540, deske-plohi, kon., od 16 cm naprej od 500 do 550, deske-plohi, par., od 16 cm naprej od 550 do 580 Din.

Bukev za 1 m³: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 450 do 500, deske-plohi, naravni, ostrorobi od 650 do 750, deske-plohi, parjeni, neobrobjeni od 660 do 700, deske-plohi, parjeni, ostrorobi od 900 do 1000, testoni od 450 do 480, tavolete 900 do 1000 dinarjev.

Hrast za 1 m³: hlodi I., II. od 400 do 550, bordonali od 1300 do 1400, deske-plohi, neobrobjeni boules od 1300 do 1350, deske-plohi, neobrobjeni merkantilni od 1000 do 1100, deske-plohi, ostrorobi (podnice) od 1350 do 1400, frizi od 1100 do 1300 Din.

Drva za 100 kg: bukova, suha od 18 do 19, hrastova, suha od 15 do 17 Din.

Železniški pragovi: 2-60 m, 14×24, hrastovi od 53 do 56 Din.

Oglje: bukovo za 100 kg od 84 do 86 Din.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Tesan smrekov les na živ rob: 7 kom. 22/27 cm, dolžina 12-50 m; 14 kom. 20/25 cm; dolžina 7 m; 2 kom. 20/25 cm, dolžina 9 m; 90 kom. 9/18 cm, dolžina 4-20 m; 12 kom. 10/28 cm, dolžina 4-20 m; 500 kom. remeljnov 4/8 cm, dolžina 4 m; 100 komadov remeljnov 6/8 cm, dolžina 4 m.

1 vagon remeljnov, 80/80 mm, dolžina 5 m. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

½ vagona moralov, dolžina 4 m, 68/68, ca. 10—12 m³ in ½ vagona moralov, dolžina 5 m, 68/68, ca. 10—12 m³. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Trami, merkantilni, po približni sledeči noti: 4/4 20 kom. 7 m in 20 kom. od 8 m; 4/5 20 kom. 8 m; 5/6 60 kom. 5 m; 6/7 50 komadov 5 m; 5/7 20 kom. 5 m; 7/8 10 kom. 6 m; 7/9 10 kom. 6 m. Cena feo vagon italijanska meja. Dobava takoj.

1500 do 2000 komadov hrastovih pragov: 250 × 25 × 15 × 16 cm. Dobava do konca aprila 1930. Cena feo vagon nakladalna postaja.

1 vagon ca. 15-m³ hrastovih plohov, I., II., suhih dve leti, od 2-20 m naprej od 30 cm širine naprej, z 10% od 25 do 29 cm, v debelinah 70, 80, 90 mm, največ 70 in 90 mm. Cena feo vagon italijanska meja.

Hrastovi pragovi, 230 × 22 × 14 × 14 cm. Cena feo vagon nakladalna postaja.

Večjo množino topolovih hlodov od 2 m dolžine naprej, kvaliteta po mogočnosti I/IIa. Cena feo vagon Sušak pristanišče.

Hrastovi remeljni: 80 cm dolgi, 40% 71 × 71 mm, 40% 76 × 76 mm in 20% 81 × 81 mm, blago mora biti izdelano iz suhega blaga, izključeno srce, razpokline in beljave.

Nadalje tudi suh jesen, javor in bela bukev brez srca in razpok v dimenzijah 43 × 43 mm, dolžine od 510, 660, 715, 765, 815 mm.

Ozke frize: do 90 cm dolžina, to je kratke, 5, 6, 7 in 8 cm široke, popolnoma brez grč, na obe strani brez beljave in razpok.

Ca. 1000 m³ desk, smreka-jelka, 4 m, tombante (izključeno gnilo in razbito in z izpadajočimi grčami), medija 22/23 cm, v orientnih širinah 17, 19, 22, 25, 28, 30, 33 cm, paralelno, ostrorobo, očeļjeno, in sicer: 30% od 12 mm, 30% od 18 mm, 30% od 24 mm, 10% od 28, 38, 48 mm. Cena feo vagon via Postojna tranzit.

6 vagonov škorot, 12 mm, od 8 do 20 cm širine, medija 14 cm, v dolžinah 1-50, 2-25, 3-30, 6 m, tombante (brez izpadajočih grč), paralelnih, ostrorobih, očeļjenih, dobava v aprilu, oziroma do 15. maja 1930. Cena feo vagon meja via Kotoriba.

Potrebuje se za čimprejšnjo dobavo hrastove pragove sledečih dimenzij: 1-30 × 0-18 × 0-12 m, komadov preko 2000. Cena feo vagon meja via Postojna tranzit.

Ca. 70 m³ bukovih neobrobjenih plohov, suhih, I., II., III., od 15 cm širine naprej, medija 26 cm, ca. ena tretjina od 2 do 4 m, ca. dve tretjini nad 4 m dolžine in sicer: 20% od 27 mm, ca. 30% od 38 mm, ca. 50% od 58 mm. Cena franko vagon prihod Sušak pristanišče.

1 vagon bukovih testonov, debelina 20 in 15 mm, dolžina 1-20 in 1 m. Cena feo vagon meja via Postojna tranzit.

6 vagonov bukovih dog, debelina 20 mm in 15 mm, dolžina 1-30 in 1 m. Cena feo vagon meja via Postojna tranzit.

Trami: debelina 3/3, dolžina 4 m 100 kom., 5 m 100 kom., 6 m 100 kom., 7 m 30 kom.; debelina 3/4, dolžina 4 m 100 kom., 6 m 100 kom., 7 m 50 kom.; debelina 4/4, dolžina 4 m 50 kom., 5 m 150 kom., 6 m 50 kom., 7 m 50 kom.; debelina 4/5, dolžina 5 m 150 kom., 6 m 75 kom., 7 m 50 kom.; debelina 5/6, dolžina 4 m 30 kom., 5 m 30 kom., 6 m 30 kom., 7 m 30 kom., 8 m 10 kom.; debelina 5/7, dolžina 5 m 20 kom.; debelina 6/7, dolžina 5 m 20 kom.; debelina 6/8, dolžina 5 m 20 kom., 6 m 10 kom., 7 m 5 kom., 8 m 10 kom., 10 m 10 kom.; debelina 7/9, dolžina 6 m 10 kom., 7 m 10 kom., 8 m 10 kom., 9 m 10 kom., 10 m 10 kom., 11 m 5 kom.; debelina 8/10, dolžina 7 m 3 kom., 8 m 3 kom., 10 m 5 kom., 11 m 3 kom., 13 m 3 kom., 14 m 3 kom.; debelina 9/11, dolžina 11 m 3 kom., 12 m 3 kom., 14 m 3 kom. Cena naj se glasi feo vagon Sušak pristanišče; debelina 8/8, dolžina 4 m 100 komadov, 5 m 100 kom., 6 m 100 kom.; debelina 8/10, dolžina 4 m 100 kom., 5 m 100 kom.; 6 m 100 kom.; debelina 10/10, dolžina 4 m 70 kom., 5 m 70 kom., 6 m 70 kom., 7 m 40 kom., 8 m 40 kom., 9 m 40 kom., 10 m 40 kom. Cena feo vagon nakladalna postaja.

1 vagon smrekovih letvic 30 × 35 mm in 35 × 40 mm, vezano, dolžina od 3 do 4 m, največ 4 m.

Ali ste poravnali naročnino?

Praktični nasveti.

Lepilo za marmor in alabaster.

Razbite predmete iz marmorja in alabastra zlepimo lepo s sledečim lepilom:

K enemu delu ugašenega apna pridene-
mo 4 grame kaseina, ki ga dobimo
v drogeriji in to močno stremo in
zmešamo ter namažemo na oba raz-
bita dela, ki smo ju prej skrbno oči-
stili s ščetko in bencinom ter ju hitro
močno stisnemo skupaj.

Čiščenje kovin.

Razne kovine zamoremo prav lepo
očistiti z milom, ki si ga napravimo
na ta način, da raztopimo v vreli vo-
di 35 dkg terpentinovnega mila in tej
raztopini pridene 5 dkg zmlete
krede ter po 3 dkg vinskega kamna,
magnezije in svinčene kisline. Ko smo

to vse dobro premešali, da je nastala
gosta zmes, pustimo, da se ohladi in
strdi.

Kovinate predmete čistimo s tem
milom na ta način, da pomakamo
platneno ali sukнено krpo v gorilni
špirit ter si nadrgnemo s krpo mila,
ki ga prenesemo na njej na kovino,
katero dobro zdrgnemo. Osvetliti mo-
ramo potem kovino še s flanelasto
krpo.

Lepilo za porcelan.

Raztopi 8 gramov belega šelaka in
en gram terpentina ter mu dodaj še
nekoliko cinkovega oksida.

Pred lepljenjem moramo lepilo in
razbite dele močno segreti. Pravilno
zlepljeni porcelan vzdrži tudi pranje
v vroči vodi.

Naši državni dolgovi v inozemstvu.

»La Revue économique de Belgrade«
prinaša zanimivo razpravo o naših dr-
žavnih dolgovih v inozemstvu, iz katere
posnemamo:

Naši državni dolgovi se dele v štiri
skupine:

1. predvojni dolgovi Srbije;
2. vojni dolgovi nasproti zaveznikom;
3. nasledstveni dolgovi, vsebujoči tu-
di dolgove Črne gore;
4. povojni dolgovi Jugoslavije.

Povojni dolgovi Jugoslavije niso za-
nimivi, ker so se inozemska posojila
porabila za razne prometne in druge
gospodarske investicije, vsled česar se
država ne samo ni obremenila z njimi,
marveč je svojo notranjo vrednost s tem
tako pomnožila, da so ti dolgovi renta-
bilni že sedaj ter se plačujejo rednim
potom, večinoma iz naslovov podjetij,
za katera so bila porabljena. Zato se
tudi s temi dolgovi ne bomo bavili.

Predvojni dolgovi bivše Srbije, ki so
bili najeti predvsem za gospodarsko in
financijsko izboljšavo predvojne Srbi-
je, sestojijo iz sledečih petih posojil:

4% konverzijsko posojilo iz leta 1895

5% posojilo iz leta 1902

4½% posojilo iz leta 1906

4½% posojilo iz leta 1909

5% posojilo iz leta 1913

Vsi predvojni dolgovi bivše Srbije
znašajo danes okoli 700 milijonov fran-
coskih frankov in se nahajajo v rokah
francoskih, švicarskih, angleških in
nemških upnikov. Prava vrednost tega
dolga se danes še ne more določiti, ker
je še vedno sporno vprašanje, ali je ta
dolg plačljiv v papirnatih, ali v zlatih
frankih. Kakor znano, je francoski frank
v letih 1925—1926 znatno padel ter je
bil kasneje stabiliziran na nižji zlati
podlagi.

Da se reši to sporno vprašanje, je
pred kratkim pričela razpravljati o tem
komisija posebnih delegatov zainteresi-
ranih držav. Razgovori še vedno traja-
jo in kaže njihov potek, da bo v tem
oziru dosežen vsestransko zadovoljiv
sporazum. Danes je gotovo, da se uve-
ljavi zlata valuta, vendar ne na pred-
vojni višini francoskega zlatega franka,
marveč se določi vrednost sporazumno.
S tem bo avtomatično rešena tudi ena
najbolj zamotanih točk našega državnega
proračuna.

Vojni dolgovi nasproti zaveznikom
zavzemajo najvišjo postavko naših dr-

žavnih dolgov in so z različnimi dogovori že popolnoma urejeni ter jih sestavljajo sledeče inozemske terjatve.

Združene ameriške države, katerih vojna posojila so z dogovorom iz leta 1926 ugotovljena na višini 62.850.000 dolarjev. Z odplačevanjem je pričela naša država že leta 1926 ter bo to posojilo krito z anuitetami, ki se vedno povečavajo, koncem l. 1988. Letne anuitete odplačevanja so pričele z zneskom 200.000 dolarjev ter bodo zadnja letna plačila narasla na vsoto 24 milijona dolarjev.

Angleška vojna posojila naši državi so bila leta 1927 ustanovljena na višini 25.591.429 liver šterlingov in se istotako odplačujejo v 62 amortizacijskih letnih anuitetah, tako da bo koncem leta 1989 tudi ta dolg poravnani. Skupno z obrestmi ima naša država v tem roku izplačati 32,8 milijonov liver šterlingov. Anuitete so proračunane začetno na letnih 150.000 liver šterlingov ter naraščajo progresivno, tako da bodo za-

ključne anuitete znašale po 600.000 liver šterlingov.

Ta vojni dolg nasproti Angliji pa je vezan tudi z vojnimi obveznostmi Anglije nasproti Združenim državam Amerike, ki še niso končno veljavno rešene. Od rešitve in ustanovljene višine angleških vojnih obveznosti nasproti Ameriki je odvisno tudi zvišanje, ali pa znižanje naših obveznosti nasproti Angliji.

Poleg tega dolgujemo Angliji za njeno pomoč v vojni še nadaljnjih 2.068.843 liver šterlingov. Ta dolg se plačuje v petnajst letnih anuitetah in znaša skupno z obrestmi teh petnajstih let 3,1 milijona liver šterlingov. Začetne letne anuitete so preračunane na 51.721 in se končavajo z 116.631 liver šterlingi.

(Konec prihodnjič.)

Radi preobilice gradiva smo danes morali izpustiti več važnih, aktualnih člankov, ki jih prinesemo v sledeči številki.

Priporočite svoj m odjemalcem vedno:

- Elida Ideal milo
- Elida Citron - Cold-cream
- Elida Crème de chaque heure
- Elida Shampoo
- Elida zobna krema
- Elida Bath soap
- Elida Shaving Stick
- Elida Puder
- Elida Parfum Ideal i Chypre

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG SCHICHT, OSIJEK III.

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, «Pri Škofu», Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, suknenno in vse v to stroko spadajoče blago, naznanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdba drži na zalogi samo blago iz priznanih najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdba

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v

Grosupljem.

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

NAJCENEJE

kupite papirje, pisarniške, šolske, tehnične potrebščine, trgovske knjige in si pre-skrbujete tiskovine pri

Iv. Bonač

Ljubljana — Šelenburgova ul. 5

Knjigoveznica

Poseben gramofonski oddelek

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRAŽENE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju: Račune, pisemske papirje, memorandum, cenike, naročilnice v blokih, kverte, etikete ter sploh vse komercialne tiskovine Vam dobavi hitro in lično izdelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana

Gregorčičeva ulica 23 - Telefon 2552

Za večja naročila zahtevajte proračune!

„VINOCET“ Tovarna vinskoga kisa, d. z. o. z.

LJUBLJANA

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Plazna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon števil. 2389.

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.